

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001567

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 15-04-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кісь Алла Володимирівна

2. Alla V. Kis

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 014

Назва наукової спеціальності: Середня освіта (за предметними спеціальностями)

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Середня освіта (Трудове навчання та технології)

Дата захисту: 29-05-2024

Спеціальність за освітою: Образотворче мистецтво, креслення та прикладна творчість

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): КІСЬ Алла Володимирівна ID 5247

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14, 14.25, 14.25.09

Тема дисертації:

1. Методика навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості засобами вишивки та килимарства
2. Methodology of teaching high school students decorative and applied creativity by means of embroidery and carpet making

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями). – Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, Полтава, 2024. Робота виконана у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка. Захист відбудеться у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка. Дисертаційна робота присвячена проблемі навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості засобами вишивки та килимарства. У дисертаційній роботі вперше визначені зміст, структура, функції вишивки та килимарства як засобів навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості;

теоретично розроблено структурно-функціональну схему методики навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості засобами вишивки та килимарства у єдності методологічно-цільового, змістово-процесуального та оцінювально-результативного блоків; визначено педагогічні умови впровадження запропонованої методики: навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості на засадах інтеграції її складових, спрямованих на опанування учнями різними видами творчості цього виду; стимулювання освітньої діяльності здобувачів засобами задоволення їхніх освітніх потреб та інтересів, внутрішньою вмотивованістю, яка обумовлена сформованістю пізнавальних нахилів та здібностей учнів; створення в ЗЗО освітнього середовища для навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості; конкретизовано сутність понятійного конструкту «методика навчання декоративно-прикладної творчості», що розглядається нами як галузь педагогічної науки з вивчення загальних та спеціальних (фахових) особливостей завдань, змісту, методів, форм організації та засобів навчання проектуванню та виготовленню виробів декоративно-ужиткового призначення, спрямованих на задоволення природного потягу учнівської молоді до художньо-творчої діяльності, виховання емоційного сприйняття, фантазії та уяви засобами розкриття пластичних можливостей різних природних матеріалів під час виготовлення декоративно-ужиткових виробів; уточнено критерії ефективності методики навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості засобами вишивки та килимарства: сформованість ключових та предметних компетентностей за чотирма рівнями вияву їхніх показників (початковий, середній, достатній та високий); класифікаційні ознаки різновидів вишивки та килимарства, конкретизовано типологію цих виробів, їхні орнаментальні мотиви та колористичні характеристики; подальшого розвитку набули зміст, структура, функції технологій вишивки та килимарства, методика навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості, стимулювання їхньої творчої активності засобами вишивки та килимарства, розробка організаційно-методичного супроводу навчання. Практичне значення отриманих результатів дослідження визначається розробкою навчальної програми змістових субмодулів «Вишивка» та «Килимарство» навчального модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» навчального предмету «Технології», 10-11 класи, методичних рекомендацій для вчителів технологій «Методика навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості засобами вишивки та килимарства, які можуть застосовуватися для розробки вчителями календарно-тематичних планів та навчальних посібників із навчання технологій, вивчення навчальних дисциплін педагогічних ЗВО «Теорія і методика технологічної освіти», «Методика навчання технологій у старшій (профільній) школі», у написанні студентами випускових кваліфікаційних робіт, в ході проведення занять із вчителями технологій у системі післядипломної неперервної педагогічної освіти. Проведена дослідно-експериментальна перевірка ефективності розроблених педагогічних умов, методики навчання декоративно-прикладної творчості та його організаційно-методичного супроводу засобами вишивки та килимарства за визначеними показниками – складовими ключових та предметних компетентностей, показала ефективність спроектованої методики навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості засобами вишивки та килимарства. Ключові слова: декоративно-прикладна творчість, старшокласники, вишивка, килимарство, методика, навчання, технології.

2. Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 014 Secondary Education (by subject specialties). - V.G. Korolenko Poltava National Pedagogical University, Poltava 2024. The work was performed at V.G. Korolenko Poltava National Pedagogical University. The defense will take place at V.G. Korolenko Poltava National Pedagogical University. The dissertation is dedicated to the problem of teaching high school students decorative-applied creativity through the means of embroidery and carpet weaving. In the dissertation, the content, structure, and functions of embroidery and carpet weaving as means of teaching high school students decorative-applied creativity were determined for the first time; a theoretical structural-functional scheme of the methodology for teaching high school students decorative-applied creativity through the means of embroidery and carpet weaving in the unity of methodological-targeted, content-processual, and evaluative-resultative blocks was developed; pedagogical conditions for the implementation of the proposed methodology were defined: teaching high school students decorative-applied creativity on the basis of integration of its components aimed at mastering by students various types of this kind of creativity; stimulation of educational activities of students through means of

satisfying their educational needs and interests with internal motivation, which is conditioned by the formation of cognitive inclinations and abilities of students; creation in educational institutions of an educational environment for teaching high school students decorative-applied creativity; the essence of the conceptual construct "methodology of teaching decorative-applied creativity" is considered by us as a branch of pedagogical science with the study of general and special (professional) features of tasks, content, methods, forms of organization, and means of teaching, designing, and manufacturing products of decorative-utilitarian purpose aimed at satisfying the natural attraction of student youth to artistic-creative activity, upbringing of emotional perception, fantasy, and imagination through means of revealing the plastic possibilities of various natural materials during the manufacturing of decorative-utilitarian products; the criteria for the effectiveness of the methodology for teaching high school students decorative-applied creativity through the means of embroidery and carpet weaving were specified: the formation of key and subject competencies at four levels of manifestation of their indicators (initial, middle, sufficient, and high); classification features of various types of embroidery and carpet weaving were specified, typology of these products, their ornamental motives, and coloristic characteristics were concretized; further development was given to the content, structure, functions of technologies of embroidery and carpet weaving, methodology of teaching high school students decorative-applied creativity, stimulation of their creative activity through means of embroidery and carpet weaving, development of organizational-methodical support of teaching. The practical significance of the research results is determined by the development of a training program, content sub-modules "Embroidery" and "Carpet Weaving" of the educational module "Techniques of decorative-utilitarian art" for the educational subject "Technologies" for grades 10-11, methodological recommendations for technology teachers "Methodology for teaching high school students decorative-applied creativity through the means of embroidery and carpet weaving" which can be applied for the development by teachers of calendar-thematic plans and educational aids for teaching technologies, studying educational disciplines in pedagogical higher education institutions "Theory and methodology of technological education", "Methodology of teaching technologies in high (profile) school" in writing by students of graduation qualification works during the conduct of classes with technology teachers in the system of postgraduate continuous pedagogical education. The experimental verification of the effectiveness of the developed pedagogical conditions of the methodology for teaching decorative-applied creativity and its organizational-methodical support through the means of embroidery and carpet weaving by the defined indicators - components of key and subject competencies showed the effectiveness of the designed methodology for teaching high school students decorative-applied creativity through the means of embroidery and carpet weaving. Keywords: decorative-applied creativity, high school students, embroidery, carpet weaving, teaching methodology, technologies.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Кудря О., Кісь А. Навчання старшокласників створенню виробів за власним проектом. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки: зб. наук. пр. Вип. 2. Бердянськ: БДПУ, 2022. С. 224-233
- Кісь А. Педагогічні умови навчання старшокласників декоративно-прикладній творчості. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Випуск 3 (50), 2022. Частина 2. С. 260-267.

- Кісь А. Виховний потенціал вишивкарства та килимарства як видів декоративно-прикладного мистецтва Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. Кропивницький: Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка, 2023. Випуск 208. С. 278–281.
- Кісь А. Декоративно-прикладна творчість як засіб формування творчих здібностей старшокласників. Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки: зб. наук. пр. Вип. 2. Бердянськ: БДПУ, 2023. С. 281–290.
- Debre O., Vakulenko N., Savchenko A., Lysenko L., Kondor M., Kis A. The Role of Competencies in the Educational Process of Training Future Specialists in the «Labour Training and Technologies» Speciality. Journal of Curriculum and Teaching Vol. 12, No. 2; Special Issue, 2023. P. 83–89.
- Нагорна Н., Кісь А. 3D-модельювання як складова проектно- технологічної діяльності. Project approach in the didactic process of universities international dimension: in 4 parts. Parts 2. Lodz: PIKTTOR Szlaski I Sobczak Spolka Jawna, 2020. P. 131–140.
- 7. Debre O., Vakulenko N., Savchenko A., Lysenko L., Kondor M., Kis A. Training of future labor teachers and technologies to formulate key competencies among their students. Laplage em revista. Vol.7, n. 3A, Sept. Dec. 2021. P. 385–393
- 8. Debre O., Vakulenko N., Savchenko A., Lysenko L., Kondor M., Kis A. Method of developing professional competencies future teacher for labor training. International Journal of Health Sciences. 2022. 6(1). P. 388–397.
- Кісь А. Решетилівський центр вишивки та килимарства: декоративно-прикладна творчість. Дидаскал: часопис: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Забезпечення якості вищої освіти в Україні: сучасний стан і перспективи», 17–18 листопада 2020 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. – Полтава, 2021. № 21. С. 164–166.
- Кудря О., Кісь А. Класик решетилівського килимарства – Леонід Самійлович Товстуха: поєднання нових шляхів і народних традицій. Українська професійна освіта. 2020. №8. С.72–77
- Кісь А. Методичні аспекти навчання старшокласників української народної вишивки. Дидаскал: часопис : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю «Трансформації вищої педагогічної освіти: світовий і український контекст», 16–17 лист. 2021 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2021. № 22. С.165–167.
- 12. Кісь А. Методика навчання старшокласників килимарства. Теоретико-методичні аспекти технологічної освіти учнівської та студентської молоді засобами естетичної культури та дизайну: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції кафедри теорії і методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка (24–25 вересня 2020 року) / За заг. ред. проф. А. Ю. Цини; Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка, каф. теорії і методики технологічної освіти. Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2020. С.228–230.
- 13. Кісь А. Навчання учнів старшої школи техніці безпеки при виготовленні вишитих виробів. Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика: збірник наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітнім Дням цивільної оборони та охорони праці. (Полтава, 28–29 квітня 2021 р.) / під ред.: В. П. Титаренко, А. М. Хлопов. Полтава: ПНПУ, 2021. С. 255.
- 14. Кісь А. Художній текстиль ручного виготовлення: решетилівські традиції. Сучасні соціокультурні процеси: компетентісно-аксіологічний аспект: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції (10–11 листопада 2021 р.). Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2021. С.78–81.
- 15. Кісь А. В., Титаренко В.П. Навчання учнів старшої школи безпечним прийомам праці при виготовленні килимових виробів. Безпека життя і діяльності людини: теорія та практика: збірник наук. праць Всеукр. наук.-практ. конф., присвяченої Всесвітнім Дням цивільної оборони та охорони праці. (Полтава, 28 квітня 2022 р.) / під ред.: В. П. Титаренко, О. В. Кудря. – Полтава: ПНПУ, 2022. С.181–183.
- 16. Кісь А. Роль декоративно-ужиткового мистецтва у формуванні особистості. Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку: матеріали XI Міжнародної науково-практичної

конференції пам'яті академіка Д. О. Тхоржевського (27 травня 2022 р.) / за заг. ред. Д. Е. Кільдерова. Київ, 2022. С. 80–83.

- 17. Кісь А. Ознайомлення старшокласників з типологією та призначенням українських килимів. Проблеми та інновації в природничо-математичній, технологічній і професійній освіті: збірник матеріалів XIII-ї Міжнародної науково-практичної онлайн-інтернет конференції, м. Кропивницький, 13–28 червня 2022 року / Відп. ред. М. І. Садовий. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. С. 122–123.
- 18. Кісь А. Роль виставкової діяльності у розвитку декоративно-прикладної творчості особистості. Дизайн-освіта майбутніх фахівців: проблеми та перспективи: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Полтава, 2022 р.). Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2022. С. 264–269.
- 19. Кісь А. Вишивка як засіб прилучення молоді до українських народних традицій. Сучасні соціокультурні процеси: компетентісно-аксіологічний аспект : Збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (10–11 листопада 2022 р.). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. С. 66–69.
- 20. Кісь А. Виховання естетичного смаку старшокласників у процесі вивчення килимарства та вишивки як видів декоративно-прикладного мистецтва. Актуальні проблеми та перспективи технологічної і професійної освіти: матеріали VII всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 20–21 квітня 2023 р. С.132–134.
- 21. Кісь А. Від традиції до новацій: декоративно-прикладна творчість в Україні та її потенціал для навчання старшокласників. Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського (19 травня 2023 року). IX Міжнародної наукової-практичної конференції «Актуальні питання графічної підготовки: теорія, практика та шляхи розвитку», присвяченої пам'яті член-кореспондента НАПН України Віктора Сидоренка (20 травня 2023 року) / за заг. ред. Д. Кільдерова, В. Харламенко. Київ, 2023. С. 72–75.
- 22. Кісь А. Програма навчального змістового модуля «Техніки декоративно-ужиткового мистецтва» навчального предмету «Технології», 10–11 класи. Полтава: ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2023. 9 с.
- 23. Кісь А. В. Методика навчання старшокласників декоративно-прикладної творчості засобами вишивки та килимарства: методичні рекомендації. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2022. 25 с.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: удосконалення системи підготовки здобувачів освіти

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 011U003063

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кудря Оксана Володимирівна

2. Oksana V. Kudria

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4602-9883

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оршанський Леонід Володимирович

2. Leonid V. Orshanskyi

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9197-2953

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бучківська Галина Вікентіївна

2. Galyna V. Buchkivska

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4836-8280

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриценко Лариса Олександрівна
2. Larysa O. Hritsenko

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0366-9386

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Срібна Юлія Анатоліївна
2. Yuliia A. Sribna

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3846-3871

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, буд. 2, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Близнюк Микола Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Близнюк Микола Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Лобач Катерина Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна